
Raport podsumowujący działalność

Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

w lutym 2017 roku

Działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” obejmuje udzielanie informacji, porad prawnych oraz wsparcia emocjonalnego wszystkim dotkniętym problemem przemocy, osobom krzywdzonym i krzywdzącym, a także świadkom i tym, którzy pragną podzielić się swoimi wątpliwościami lub doświadczeniem z tego zakresu. Nasi konsultanci są codziennie do dyspozycji pod numerem infolinii 800-120-002. Prowadzą również Poradnię E-mailową, której zadaniem jest odpowiadanie na zapytania przedstawiane w formie listownej. Ponadto, w razie potrzeby specjaliści Pogotowia podejmują interwencje mające zapewnić - poprzez współpracę z odpowiednimi służbami i instytucjami - ochronę osób doznających przemocy. Poniższy raport przedstawia dane statystyczne podsumowujące działalność Pogotowia „Niebieska Linia” w lutym 2017 roku. W kolejnych podrozdziałach opisana została kolejno aktywność w obrębie trzech różnych obszarach działalności Pogotowia: pracy infolinii telefonicznej, pracy Poradni E-mailowej, prowadzonych interwencji. Wszystkie przedstawione dane liczbowe dotyczą tylko analizowanego okresu. Interpretując je należy mieć na uwadze, że odzwierciedlają one to, co opisywali nasi rozmówcy.

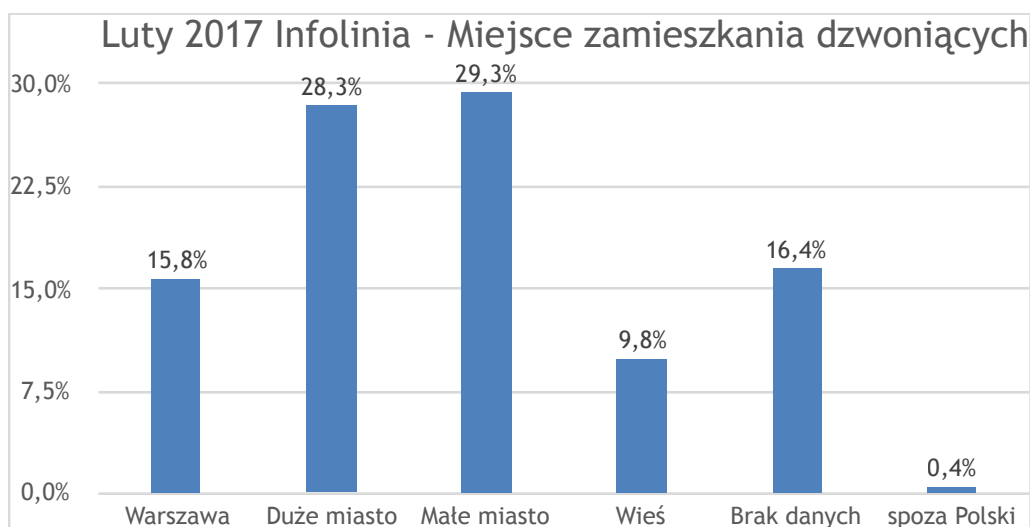
Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800-120-002

W lutym 2017 roku dyżurujący w Pogotowiu „Niebieska Linia” przeprowadzili 1249 rozmów, większość z nich (1111 rozmów, 88,9% wszystkich rozmów) za pośrednictwem infolinii 800-120-002. Znalazły się jednak również osoby (136 telefonów, 10,9% wszystkich rozmów) zainteresowane kontaktem z prawnikiem (oczekującym w poniedziałkowe i wtorkowe wieczory pod numerem 22 666-28-50 oraz w środowe wieczory pod nr telefonu 800-120-002) oraz przedstawiciele służb (25 telefonów, 2% wszystkich rozmów) zgłaszający się na dyżury przeznaczone specjalnie dla nich (numer telefonu 22 250-63-12). Ponadto 2 osoby skorzystały z pomocy świadczonej w języku angielskim (1 osoba) oraz przez SKYPE (1 osoba).

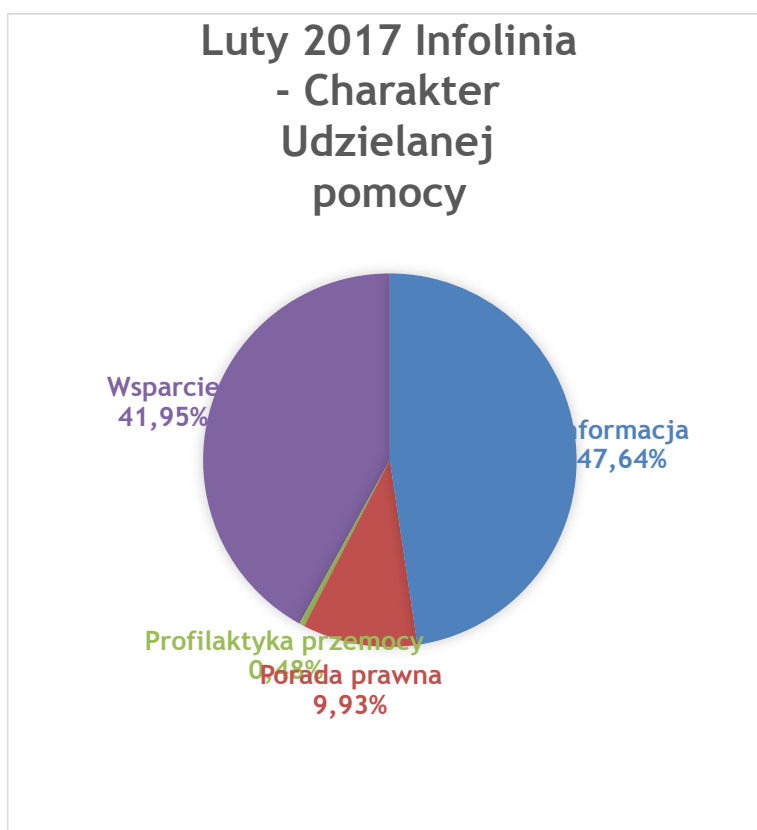
Zazwyczaj (63,25% rozmów) był to pierwszy kontakt dzwoniącego z naszą infolinią. Wśród telefonujących **zdecydowaną większość stanowiły kobiety (71,1%)**, jednak również mężczyźni nierzadko korzystali z możliwości uzyskania porady czy wsparcia. Numer infolinii wybierali **głównie dorośli**. W analizowanym okresie odebrano jedynie 37 połączeń od dzieci lub niepełnoletniej młodzieży (2,96% wszystkich rozmów). Najwięcej osób kontaktowało się z naszymi konsultantami na początku tygodnia, w poniedziałki i środy; w kolejnych dniach

liczba dzwoniących wyraźnie spadała. W niedzielę, mimo że telefon działa całodobowo, konsultanci przeprowadzili jedynie 100 rozmów (7,84%).

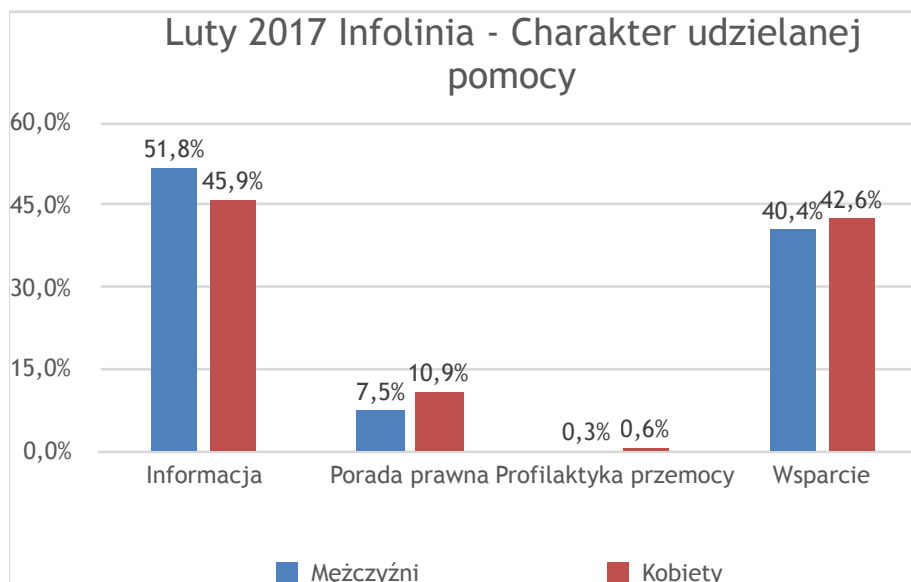
Pogotowie „Niebieska Linia” ma charakter ogólnopolski. W lutym 2017 roku na infolinię **dzwoniono ze wszystkich regionów Polski**. Na tle innych województw stosunkowo najwięcej telefonów nasi specjaliści odebrali od osób z Mazowsza (27,3%). Najmniej telefonów było z województw świętokrzyskiego, opolskiego, warmińsko-mazurskiego, lubelskiego i lubuskiego (poniżej 2%). Udział pozostałych obszarów Polski nie przekraczał 8%. Połączenia wykonywano głównie z małych i dużych miast, jednak niemały udział stanowili również mieszkańcy wsi.

W zależności od zapotrzebowania osoby dzwoniącej specjaliści infolinii mogą udzielać informacji w zakresie swoich kompetencji, służyć wsparciem lub przekazywać wiedzę z zakresu profilaktyki przemocy. Warto również pamiętać o regularnych dyżurach

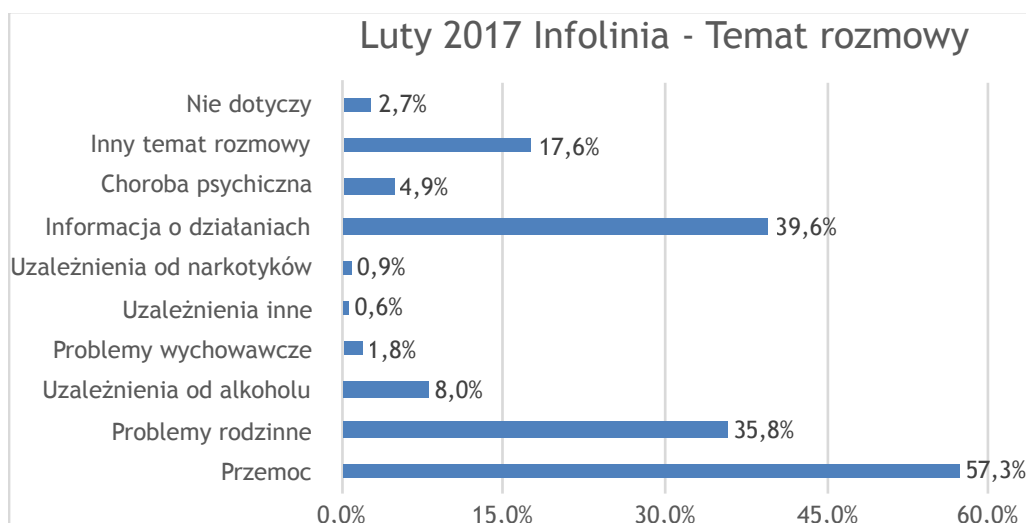

prawników, po których poradę można się zgłosić. Jak wskazują statystyki z lutego 2017 prawie połowa rozmów miała charakter informacyjny, niewiele mniej zaś służyło przede wszystkim wsparciu emocjonalnemu. Co dziesiąty dzwoniący zainteresowany był otrzymaniem porady prawnej.

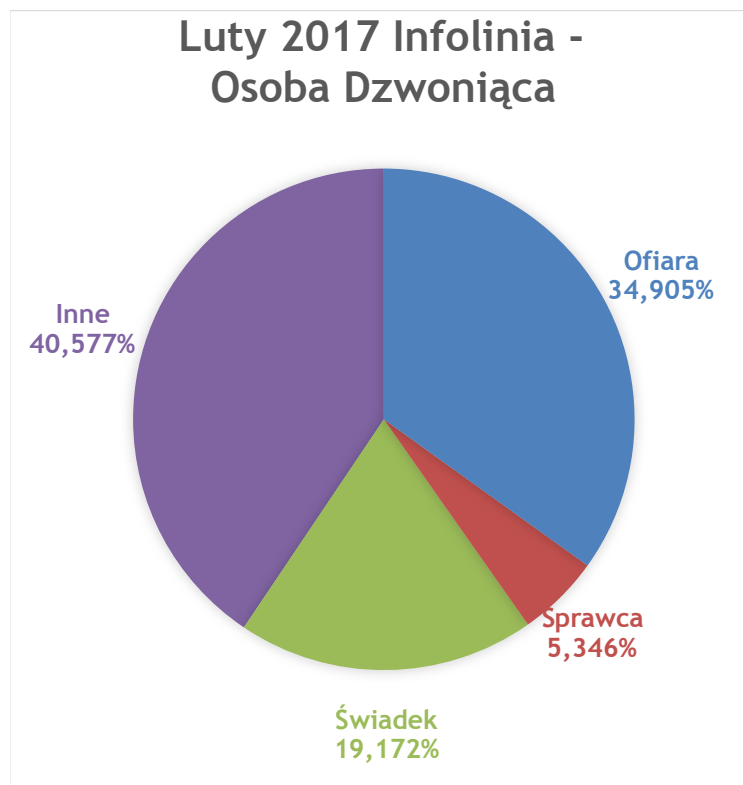

Kobiety częściej niż mężczyźni poszukiwały wsparcia emocjonalnego i porady prawnej, ci ostatni zgłaszali się zazwyczaj w celu uzyskania informacji. Różnice te mogą pozostawać w związku z faktem, że kobiety były relatywnie bardziej skłonne opisywać siebie jako osobę doznającą przemocy (która potrzebuje w znacznej mierze wsparcia), a mężczyźni – jako świadka, który głównie szuka informacji. Więcej danych na ten temat poniżej.

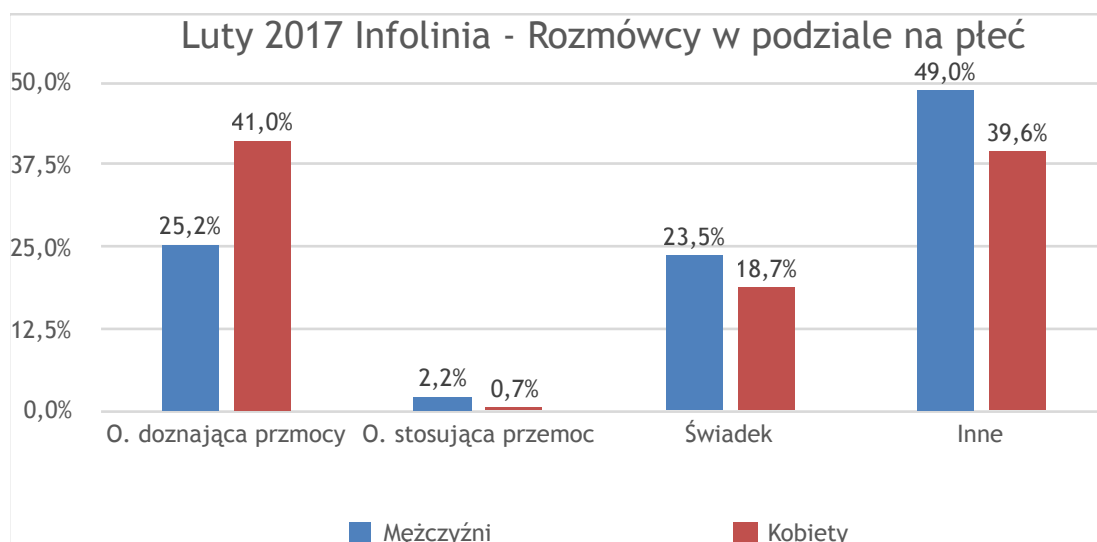
Przemoc była głównym tematem w prawie połowie przeprowadzonych konsultacji (57,2%), a w sumie dwie trzecie dzwoniących poruszało w którymś momencie aspekty z nią związane (częściej kobiety niż mężczyźni). Oprócz kwestii przemocy treść rozmów stanowiły m. in. takie zagadnienia jak problemy rodzinne, uzależnienia od alkoholu, informacje o działaniach i choroba psychiczna

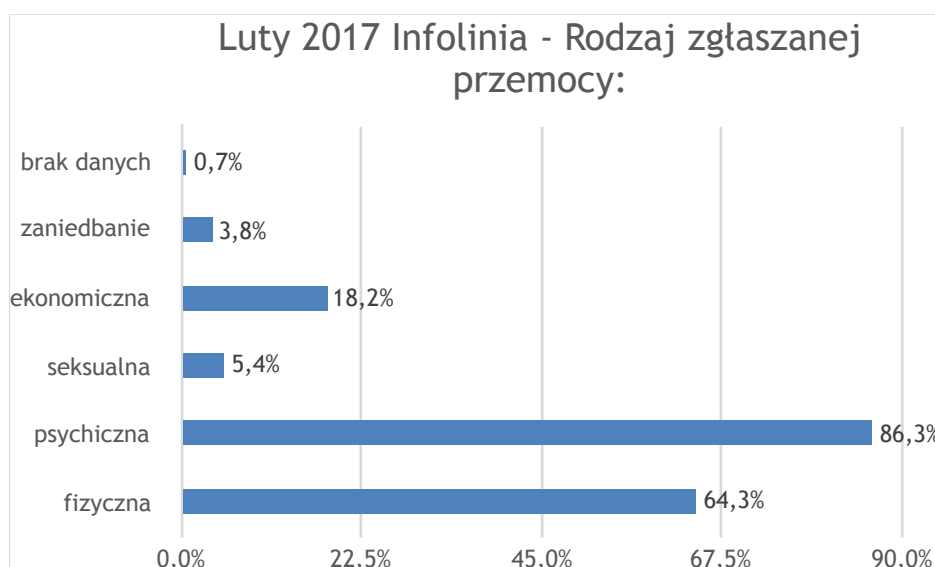
Konsultanci służą pomocą oraz radą osobom doznającym i stosującym przemoc, świadkom i wszystkim tym, którzy mają pytania lub wątpliwości dotyczące tego zjawiska. Chociaż najwięcej rozmów dyżurujący przeprowadzili z doświadczającymi przemocy, to jednak odebrali również aż 251 połączeń (20,01% wszystkich rozmów) od świadków. Wśród nich do naszych specjalistów zgłaszali się członkowie rodzin (52,98%), ale także znajomi (13,55%), sąsiedzi (11,15%) oraz przedstawiciele różnych instytucji (np. szkoły) (5,58%). Natomiast telefony od osób krzywdzących w dalszym ciągu zdarzają się sporadycznie. W lutym tego roku odnotowano ich tylko 14 (5,58% wszystkich rozmów) . Rozmówcy określani na wykresie jako „inni” to w większości osoby, które w ogóle nie poruszały tematu przemocy.

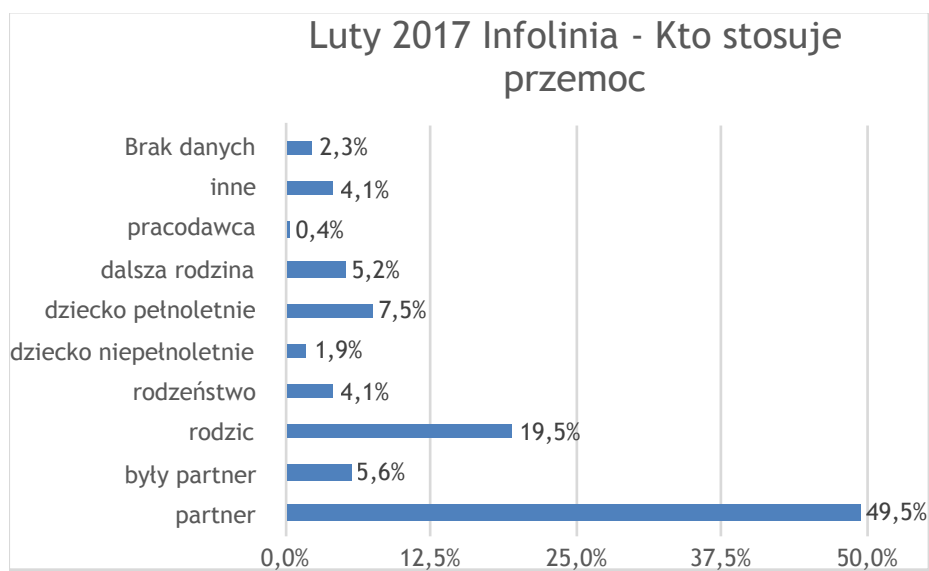
Wśród mężczyzn znaczną część stanowiły osoby, które nie telefonowały w związku z doznawaną przemocą, kobiety opisywały się głównie jako osoby krzywdzone.

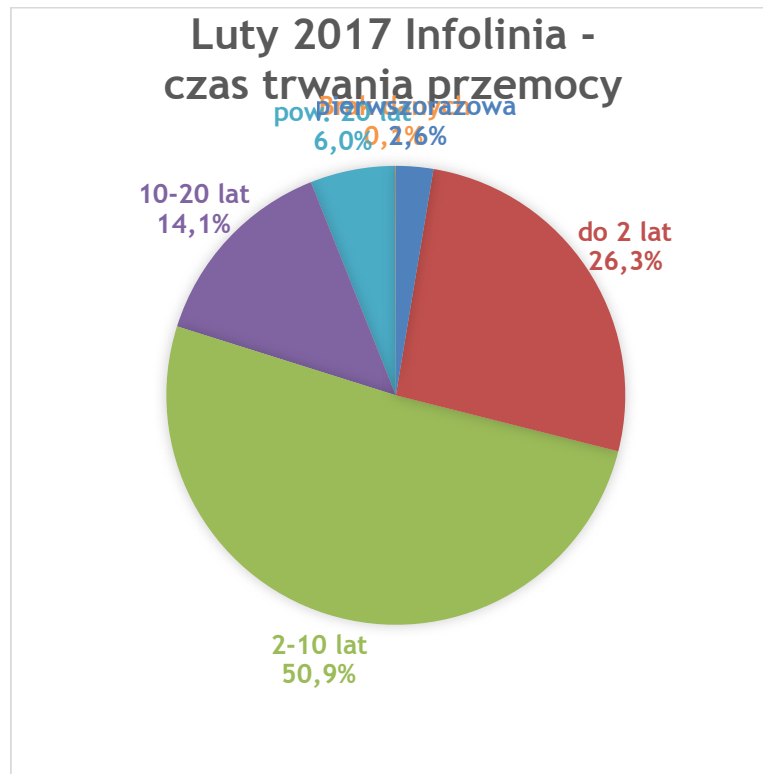
Jak zostało wspomniane powyżej, w prawie połowie przeprowadzonych rozmów główny temat stanowiła przemoc, w większości przypadków psychiczna (55,0% rozmów związanych z przemocą). Należy zwrócić jednak uwagę na fakt, że osoby krzywdzące rzadko stosują tylko jeden rodzaj przemocy. Przemoc psychiczna towarzyszy w zasadzie każdej z pozostałych form. Przemoc fizyczną zgłaszała prawie połowa (41,1%) rozmówców dzwoniących z tematem przemocy. Odnotowano również niemały udział przemocy ekonomicznej (11,6% rozmów związanych z przemocą). Rzadziej natomiast opisywano przemoc seksualną (3,5% rozmów związanych z przemocą). Przemoc psychiczna była zgłaszana jako najczęściej występująca zarówno przez kobiety jak i mężczyzn.

Na podstawie danych zebranych w lutym 2017 r. można stwierdzić, że w zdecydowanej większości przypadków zgłaszanych w Pogotowiu „Niebieska Linia” osobą krzywdzącą jest partner. Według słów naszych rozmówców stosuje on przede wszystkim przemoc psychiczną (86,29%) oraz fizyczną (64,27%). Dzwoniący nierzadko opisywali również sytuacje, w których osobami stosującymi przemoc byli rodzice, którzy stosowali głównie przemoc psychiczną (83,33%) i fizyczną (66,67%). Ze strony rodziców pojawiała się także przemoc ekonomiczna (1,5%) oraz przez zaniedbanie (11,1%). W 8,8% przypadków przemoc stosowały dorosłe dzieci osoby krzywdzonej. Przemoc ta miała formę najczęściej przemocy psychicznej (93,6%), fizycznej (51,6%) oraz ekonomicznej (38,7%)

Zróznicowany jest czas upływający od momentu doświadczenia po raz pierwszy lub zaobserwowania przemocy do chwili, gdy świadek lub osoba krzywdzona decyduje się na kontakt z Pogotowiem „Niebieska Linia”. Jak można odczytać z wykresu, w większości sytuacji czas ten możemy liczyć – niestety - w latach. W lutym 2017 roku kontakt z naszymi konsultantami tylko sporadycznie podejmowany był już po pierwszym akcie przemocy. Ponadto, w zdecydowanej większości przypadków (91,67%) wobec osoby stosującej przemoc nie była do tej pory prowadzona sprawa sądowa zakończona wydaniem wyroku skazującego.

W **28,09%** zgłaszanych przypadków **osoba stosująca przemoc nadużywa alkoholu**. Uzależnienie to towarzyszy w równej mierze wszystkim formom przemocy. Należy również zwrócić uwagę na fakt, że rzadko zdarza się, aby w domu oprócz osoby doświadczającej przemocy nikt nie mieszkał (7,42%). W zdecydowanej większości przypadków pozostali członkowie rodziny są świadkami. **W połowie rodzin (51,7%) dotkniętych problemem przemocy jego obserwatorami są niepełnoletnie dzieci.**

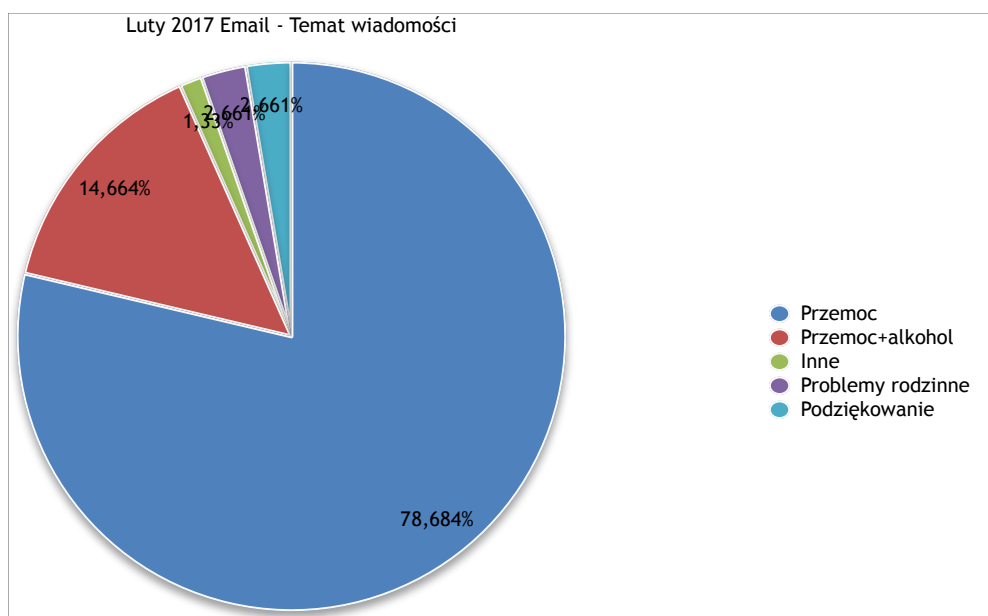
W lutym 2017 roku konsultanci odebrali zaledwie 37 połączeń od osób niepełnoletnich: 19 od dziewcząt, 18 od chłopców. Temat przemocy (głównie fizycznej i psychicznej) pojawił się w 13 rozmowach. Wśród telefonujących z tej grupy wiekowej 11 osób zadeklarowało, że doznaje przemocy i 4 osób opisało się jako świadkowie.

Poradnia E-mailowa

Pogotowie „Niebieska Linia” zachęca również do kontaktu drogą elektroniczną. Na adres Poradni E-mailowej można wysyłać wiadomości we wszystkich sprawach związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Nasi konsultanci na bieżącą odpowiadają na listy osób, które z różnych przyczyn wolą napisać niż zadzwonić na infolinię.

W lutym 2017 roku specjaliści odpisali na 75 maili nadesłanych przede wszystkim przez osoby dorosłe (64 wiadomości, 85,3% wszystkich). Autorami 5 wiadomości były dzieci, w przypadku 6 wiadomości nie udało się określić wieku nadawcy. Większość wiadomości napisały kobiety (51 wiadomości, 68% wszystkich). Ponad połowa (41 wiadomości, 54,7% wszystkich maili) odbieranych przez konsultantów wiadomości pochodziła od osób, które pisały do nas po raz pierwszy.

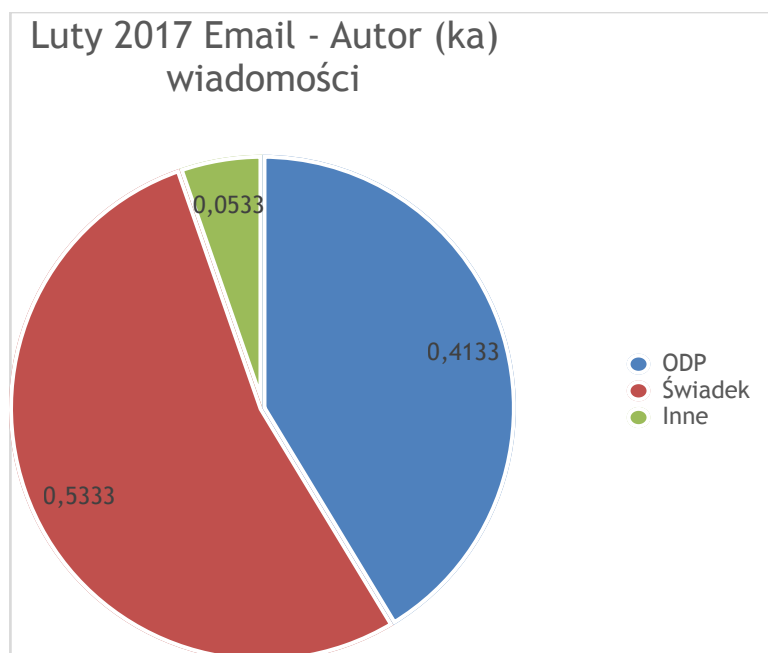
Tematyka e-maili otrzymywanych w Poradni koncentrowała się przede wszystkim wokół zjawiska przemocy, w tym przemocy, której towarzyszył alkohol. Nieliczne z listów nadesłanych we wrześniu 2016 poruszało kwestie związane ze sprawami rodzinnymi.

Autor(k)ami większości wiadomości były osoby doznające przemocy (41,3%). Ponad połowę stanowili świadkowie przemocy. Cztery listy zakwalifikowane jako „inne” zostały napisane przez osoby, które poruszyły temat inny niż przemoc.

Prowadzone interwencje

W lutym 2017 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” rozpoczęli **37 nowych interwencji** w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie. We wszystkich przypadkach miały one na celu udzielenie pomocy osobom doświadczającym przemocy (lub tym, co do

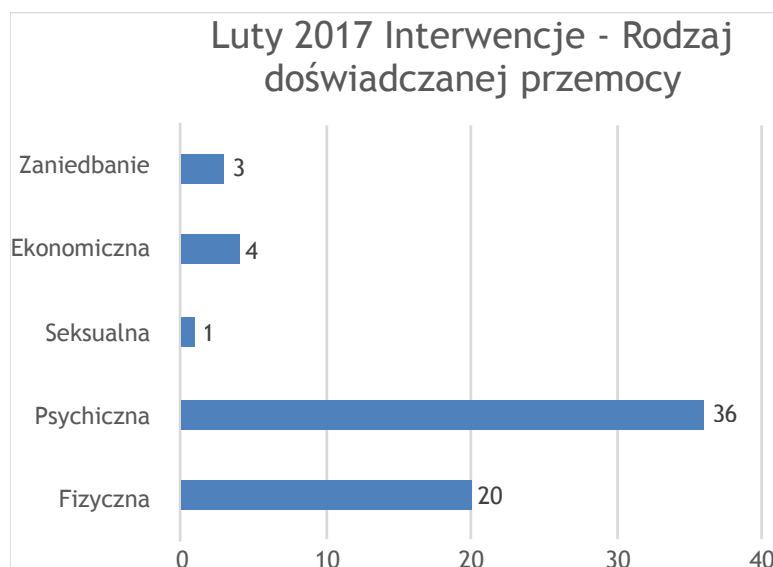

których istnieje przypuszczenie, że jej doznają) poprzez kontakt z placówkami zajmującymi się przemocą w rodzinie na terenie zamieszkania pokrzywdzonego.

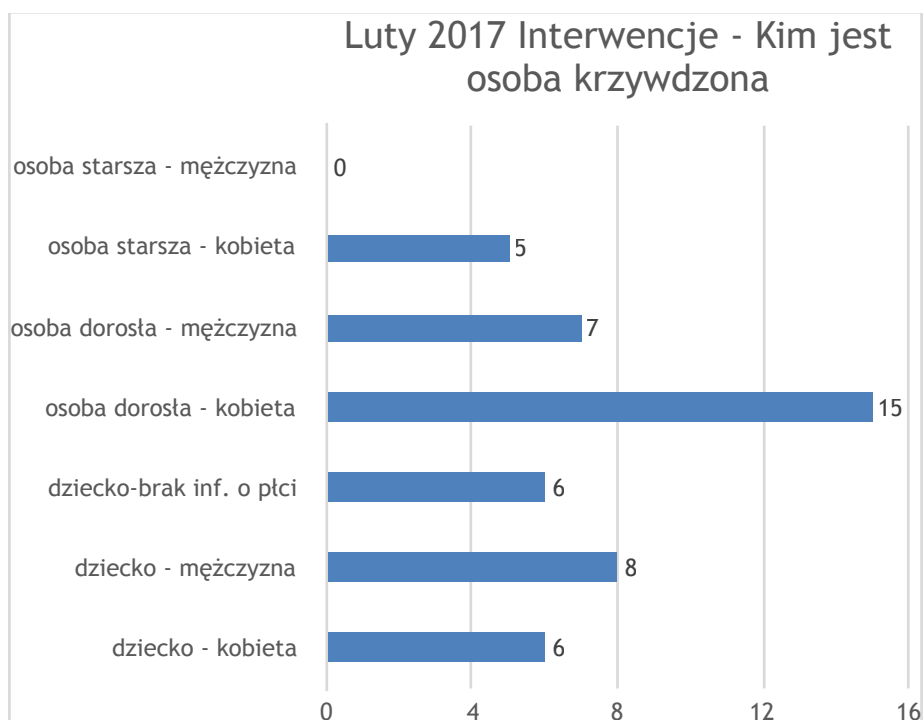
Potrzebę rozpoczęcia interwencji można zgłaszać telefonicznie, mailowo lub listownie. Większość naszych klientów (89,19%) w lutym 2017 roku preferowało tę pierwszą formę kontaktu. Interwencje były podejmowane z inicjatywy osoby kontaktującej się z Pogotowiem „Niebieska Linia” (70,27%) lub po wspólnym rozważeniu tej możliwości z konsultantem (18,92%). W uzasadnionych przypadkach (np. gdy zagrożone jest czyjeś życie) interwencja jest również rozpoczynana w wyniku samodzielnie podjętej decyzji dyżurującego. W analizowanym okresie taka sytuacja miała miejsce 4 razy (10,81%).

Interwencja może zostać podjęta w wyniku zgłoszenia się osoby doznającej przemocy, jednak dużą rolę odgrywają również świadkowie. W lutym 2017 roku większość interwencji była możliwych właśnie dzięki informacjom uzyskanym od członków rodziny, sąsiadów, znajomych. Zachęcamy do kontaktu osoby, które w swoim otoczeniu obserwują niepokojące sygnały.

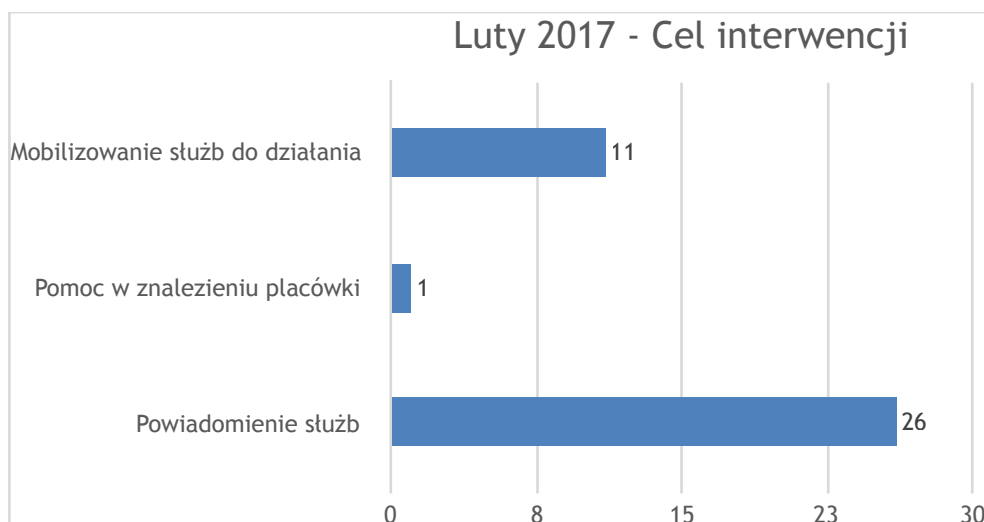

W lutym 2017 roku Pogotowie „Niebieska Linia” podejmowało działania w sprawie

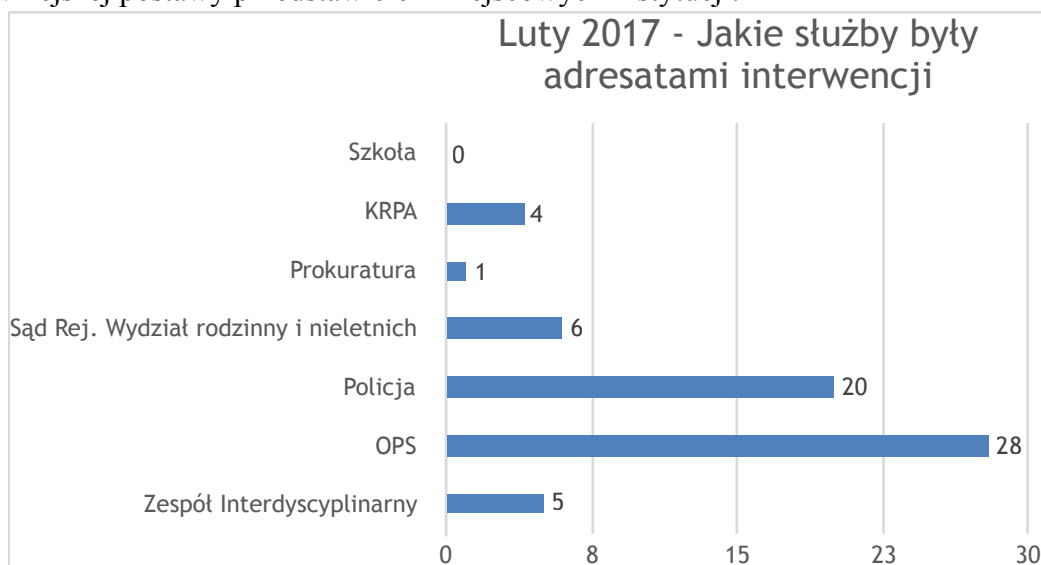

pokrzywdzonych z terenu całego kraju. Interwencje dotyczyły zazwyczaj więcej niż jednego rodzaju przemocy; przemocy psychicznej towarzyszyła najczęściej fizyczna, ekonomiczna lub zaniechanie.

W rozpatrywanych sprawach osobami doświadczającymi przemocy były przeważnie dzieci. Spośród osób dorosłych interwencje podejmowano szczególnie często wobec krzywdzenia kobiet.

W zależności od konkretnej sytuacji Pogotowie „Niebieska Linia” stosuje zindywidualizowane procedury. Jak wynika z analizy zebranych danych w lutym 2017 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” w większości przypadków podejmowali działania mające na celu powiadomienie służb o zaistniałej sytuacji oraz przekazanie im nowych informacji o sprawie. Ponad jedna trzecia interwencji koncentrowała się na doprowadzeniu do aktywniejszej postawy przedstawicieli miejscowych instytucji.

Konsultant każdorazowo podejmuje również decyzję odnośnie tego, z którymi służbami powinien się skontaktować w ramach danej interwencji. Jak wynika z wykresu, w lutym 2017 roku w większości wypadków powiadomiony został ośrodek pomocy społecznej, w ponad połowie przypadków policja. W zależności od sytuacji kontakt może być nawiązany z kilkoma instytucjami lub wielokrotnie z tą samą. Pewna część interwencji wymagała nawiązania współpracy z sądem rejonowym oraz Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pięć razy o podjęcie działań był też proszony zespół interdyscyplinarny pracujący w miejscu zamieszkania osoby pokrzywdzonej.

Pogotowie „Niebieska Linia” podejmuje interwencje szczególnie w przypadkach, w których osoba doznająca przemocy ma ograniczone możliwości samodzielnego poradzenia sobie w trudnej sytuacji z uwagi np. na niepełnosprawność lub zamieszkanie w miejscu izolowanym, gdzie trudno o naturalną sieć wsparcia. Wykres przedstawia odnotowaną w lutym 2017 roku częstotliwość występowania różnych czynników zagrożenia wśród osób, w interesie których prowadzona była interwencja. Jak można zauważyć, podstawową okolicznością, która sprawiała, że potrzebna okazywała się pomoc z zewnątrz jest powtarzalność oraz wiek osoby krzywdzonej. Zarówno osoby starsze, jak i dzieci nie są na tyle samodzielne, aby własnymi siłami uporać się z problemem. Niepokojącym sygnałem skłaniającym do podjęcia działań były też groźby wysuwane przez osobę stosującą przemoc i nadużywanie przez nią alkoholu. Analizując dane zebrane w lutym 2017 roku można stwierdzić, że niekiedy zdarza się współwystępowanie dwóch lub więcej czynników zagrożenia.

